

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿਆਰੀ ਬਨਾਮ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੇ

ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ” ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੋਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 494 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕ-ਵਿਆਹ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾਪੁਣੇ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੱਖਣੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 19 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਇੰਦਰ ਡੀ ਈਵ ਦੁਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਦੇਵਨਾਥ ਸੂਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਮਚੰਦ ਸੂਰੀ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1957 ਦਾ ਈ.ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 57-ਡੀ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

26 ਅਗਸਤ 1960

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ LXX) ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6)(c) ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ) ਐਕਟ, 1951 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਰਕ, ਇਹ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਰੀਖਿਆ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਆਮ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਅਰਥ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਜੋ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਸੰਗਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟਕਰਾਅ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤਤਾ ਕਿਸੇ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

21 ਜਨਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਐਲ ਜੈਨ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਨੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬਸੇਸ਼ਰ ਨਾਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ ਜੇ.—ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੇ LX X ਦੀ ਧਾਰਾ 2(6) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੇ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 742 ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਦਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ 19 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਰਥਾਤ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। - ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁ. 100. ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟ LXX ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ 60 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਹੈ। 120 p.m., 1951 ਦੇ ਐਕਟ LX X ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਮਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

VOL. X I V - (1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 165
ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੇ

ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ L X X ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਸੋਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ। 1951 ਦੇ ਐਕਟ L X X ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ 60 ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ 1951 ਦੇ ਐਕਟ L X X ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫ਼ਰਮਾਨ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਲ 1948 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਏ ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰਾਜ (1), ਬੀਐਸ ਬਾਲੀ ਬਨਾਮ ਸੇਠ ਬਟਾਲੀਆ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਅਤੇ ਕਰਮ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ, 1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 390-ਡੀ. ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ 1948 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਵੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(6) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿਅਕਤੀ (ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(6) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ 'ਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜਾਅ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ:

"2. (6) 'ਕਰਜ਼ੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੈਵਿਨਿਊ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਾਂ ਕੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ...

(a) *****

(ਬੀ)*****

"(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ (ਚਾਹੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਨਾ) ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ:

"ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਨਕਦ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਹੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਖਿਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸਭਾਅ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਮਲਿਤ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਮਲਾ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਮ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, 1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 390 ਡੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ।, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀ. ਫਲਸੋ, ਜੇ., ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਅਤੇ ਦਲਤ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਜੇ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰਾਜ (1) ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ:

: 'ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੇਸਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਕੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। 16 ਦਸੰਬਰ, 1955, 1955 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 45 ਡੀ ਵਿੱਚ, ਸ: ਸੋਹਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਾਥ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਸਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ

VOL. X I V - (1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 168
ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੁਆ ਜੇ

ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਰਣਾ ਛੋਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬੀ.ਐੱਸ.ਬਾਲੀ ਬਨਾਮ ਸੇਠ ਬਟਾਲੀਆ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ ਜੇ. ਇਸਲਾਮੀਆ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰਾਜ (1), ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

- (1) 1954 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 325.
- (2) 1954 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ 16.
- (3) 1955 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 468

(3)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਫਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ. ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਕ ਕੁਝ ਸੰਕੋਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦ ਹੋਰ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕੋ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੋਸਲਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੇ., ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰਾਜ (1) ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਤਰ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (6) ਦੀ ਧਾਰਾ 2, ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ-

(1) ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ; ਅਤੇ

(2) ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ. ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ 'ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਵਾਕਾਸ਼' ਕਿਹਾ ਹੈ।

- (1) 1954 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 325.

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ LXX ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਸ੍ਰੀ ਨਰੂਲਾ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਰਮ ਨਮਿਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਦੋ ਉਸਾਰੀਆਂ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਝੱਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ 1951 ਦੇ ਐਕਟ L X X ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵਕੀਲ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਕਰਜ਼ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 1951 ਦੇ ਐਕਟ L X X ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਸਹੀ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਭੰਬਲਭੁਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 2(6) (ਸੀ) ਸੀ ਜੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਧਾਰਾ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ। ਕਿ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਨਰੂਲਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।

ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੁਆ ਜੇ

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਰੀਖਿਆ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਆਮ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਮਾਹੌਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਅਰਥ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੁਰਾਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ੇ) ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕੁਝ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ 1947 ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ, ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜੋ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਗਣਰਾਜ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਸੁਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਦੇ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(6) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ, ਮੈਨੂੰ ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਰਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ, ਦੂਜੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਣਰਾਜ, ਪਰ, ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸੰਗਤ ਜਾਪਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟਕਰਾਅ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤਤਾ ਕਿਸੇ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਹੋਵੇ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਰਮ, ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

(1) 1956 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 51,18.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਤਾਰਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਲਾਹੇਵੰਦ', 'ਉਦਾਰਵਾਦੀ' ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ' ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਪੇਖਿਕ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸਾਬਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਅਕਤੀ

VOL. XIV - (1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 173
ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੁਆ ਜੇ

ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਆਦਿ। ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ। ਜੇ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਇਸ ਲਈ ਨਰੂਲਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਐਸ.ਸੀ., 1030

ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਬਾਵਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, (ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ-ਸੰਪਾਦਕ)। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸਹੀ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੌਰਗੇਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6) ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਕੜ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕਰਮ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸੋਚਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੁਆ ਜੇ

ਇੰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਲਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਤੱਥ ਕੀ ਸਨ? ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਬਿੰਦੂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਮ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ
ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ.

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ -ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੰਪਨੀ ਜਵਾਬਦੇਹ.
1957 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 6।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ X I) ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਕੀ ਉਹ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

VOL. X I V - (1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 175

ਦੇਵ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੂਰੀ ਦੁਆ ਜੇ

(1) .ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 5 ਲਾਹੌਰ 92 (ਪੀ. ਸੀ.)।

29 ਅਗਸਤ 1960

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ